

ХЕРА - Асоцијација за
здравствена едукација и
истражување

Франклин Рузвелт 51а/26,
1000 Скопје, Македонија

тел. +38923290395
факс. 02/ 2556002

Политика за спречување на корупција

1. Вовед

Оваа политика се однесува на сите вработени, даватели на услуги во сервисите, волонтерите, и членови на Управниот одбор на ХЕРА - Асоцијација за здравствена едукација и истражување. Сите во ХЕРА се обврзани да ја почитуваат и применуваат политиката за спречување на корупцијата, а секое прекршување на политиката ќе се третира во согласност со правилата за следење и известување опишани во овој документ.

ХЕРА ја дефинира корупцијата како искористување на функцијата, јавното овластување, службената должност и положба за остварување на каква било корист за себе или за друг во согласност со Законот за спречување на корупцијата, Кривичниот законик и другите национални закони. Корупцијата може да се манифестира како поткуп, измама, проневера и изнудување односно злоупотреба на службена положба, судир на интереси, непотизам и други слични форми. Корупцијата претставува закана против доброто владеење, развојот на организацијата, демократските процеси и добрата деловна практика. Корупцијата придонесува и кон социјалната нееднаквост.

ХЕРА е секогаш одговорна кон целните групи, соработниците, партнерите и донаторите, а спречувањето на корупцијата е клучно за резултатите кои сакаме да ги постигнеме во нашата работа.

Целта на оваа политика е да се унапреди работната етика на организацијата која се карактеризира со висок интегритет во внатрешните односи, но и во релациите со јавноста, партнерите и донаторите. Вредностите на ХЕРА, претставуваат јасни барања за спречување и борба против корупцијата, и како организација која се темели на демократските принципи ние ќе ја исполниме оваа одговорност преку промоција на транспарентноста и демократската контрола во нашата организација.

**ХЕРА - Асоцијација за
здравствена едукација и
истражување**

Франклин Рузвелт 51а/26,
1000 Скопје, Македонија

тел. +38923290395
факс. 02/ 2556002

Принципи

1. Судир на интереси

ХЕРА ќе се стреми да избегне несоодветен и неетички судир на интерес, реален или потенцијален - помеѓу личниот интерес, интересот на организацијата и интересот на нашите партнери.

Избегнувањето на судир на интереси е главниот принцип во борбата против корупцијата. Судир на интерес може да произлезе од ситуации во кои вработен во организацијата има приватен интерес што може да влијае на професионалното работење. Судирите на интереси може да се случуваат често, но ова не значи дека вработените се секогаш нужно корумпирани. Тие треба соодветно да се идентификуваат и менаџираат. Но, доколку судирите на интереси не се соодветно идентификувани и менаџирани, тие можат да го загорзат интегритетот и кредибилитетот на организацијата и на нашите партнери, а веројатноста да резултираат со корупција е поголема. При справување со судир на интереси потребно е лично расудување и објективно размислување со цел да се донесат правилни одлуки.

Секој член на Управниот Одбор и сите вработени секоја година ќе ја пополнуваат и потпишуваат *Годишната изјава за судир на интереси на членови и вработени*, каде ќе бидат опишани можностите за потенцијални лични интереси и конфликти (Анекс 1)

Секој вработен има обврска да го извести својот супервизор, Извршниот Директор или Управниот Одбор доколку постои сомневање за судир на интереси кај некој друг вработен или член на организацијата. Од вработениот се очекува да направи соодветна проценка пред да го информира својот супервизор за потенцијалниот судир на интереси во организацијата.

2. Злоупотреба на моќ и изнудување

ХЕРА нема да настојува да влијае на некое лице или институција заради остварување на приватни цели преку користење на службената положба или понудување на личните услуги. Ние нема да го користиме личниот имот, објектите, услугите и финансиските ресурси за остварување приватни цели или здобивање на лична корист. Дополнително, ХЕРА нема да користи никакви форми на изнудување со цел стекнување на лични привилегии.

**ХЕРА - Асоцијација за
здравствена едукација и
истражување**

Франклин Рузвелт 51а/2б,
1000 Скопје, Македонија

тел. +38923290395
факс. 02/ 2556002

Овој принцип подразбира дека вработените и членовите нема да ја користат својата позиција во организацијата или во партнерска организација за остварување на лична добивка. Вработените и членовите не смеат да ги злоупотребуваат односите со правните или физичките лица кои нудат услуги за организацијата за остварување на лична привилегија (пр. техничка опрема, храна, мебел, хотелско сместување, превозни средства, помагање на консултанти, патување за лични цели). ХЕРА нема да ги злоупотребува ниту добрите односи со своите партнери и донатори за остварување на лични придобивки. Раководителите во ХЕРА не смеат да ја злоупотребуваат својата моќ за да остварат лична добивка или услуги кои се извршени од страна на другите вработени.

3. Измама и проневера

Измамата и проневерата се противправни и не смеат да се користат како начини за добивање на лични или професионални придобивки или на дел од имотот на организацијата или од партнерските организации и други засегнати страни.

Согласно Кривичниот законик, измама е дефинирана како намера лицето да прибави за себе или за друг противправна имотна корист, да доведе некого во заблуда со лажно прикажување или со прикривање факти или да го држи во заблуда и со тоа го наведе да стори или да не стори нешто на штета на својот или туѓ имот. Проневера, пак согласно Кривичниот законик е кога вработено лице со намера да прибави за себе или за друг противправна имотна корист, присвои пари, хартии од вредност или други подвижни предмети доверени во работата.

Како примери за измама и проневера се доставување на лажна документација, лажно претставување на квалификации и злоупотреба на моќ за извршување на кражба на готовина и опрема од канцеларијата или злоупотреба на средствата што се доверени на организацијата и преземање на други дејствија кои може да и наштетат на организацијата.

Од сите вклучени страни како вработени, даватели на услуги по сервисите, волонтерите и членови на Управниот одбор на ХЕРА, се очекува да покажат чесност и да не ги злоупотребуваат своите позиции за прибавување на сопствена корист. Во таа насока, политиките на ХЕРА и на нејзините донатори кои се однесуваат на финансиите,

**ХЕРА - Асоцијација за
здравствена едукација и
истражување**

Франклин Рузвелт 51а/26,
1000 Скопје, Македонија

тел. +38923290395
факс. 02/ 2556002

сметководственото работење и документирање ќе се применуваат без исклучок. Одобрувањето на плаќања во организацијата ќе се спроведува согласно *Правилникот за административно и финансиско работење*.

4. Примање, нудење и давање поткуп

Примање поткуп се дефинира како противправно дејствие кога вработено лице или член на организацијата ќе побара или ќе прими пари, подарок или придобие друга корист од друго лице или ќе прими ветување за пари или друга корист со цел да изврши одредена задача во рамките на своите работни обврски кои не би смеело да го изврши.

ХЕРА, вклучително нејзините членови и вработени, при никакви околности нема да примаат, нудат или даваат поткуп на партнери со цел да се изврши одредено влијание во делувањето и донесувањето одлуки. ХЕРА, вклучително нејзините членови и вработени, при никакви околности нема да примаат, нудат или даваат поткуп на добавувачи на добра и услуги при склучување на договори.

Дополнително, ХЕРА во ниту еден случај нема да прифати поткуп при спроведувањето на активностите од програмите и проектите без разлика на целта на таквото дејство. Нашата соработка со партнерските организации ќе биде заснована на взаемна поддршка, одговорност, учество и еднаквост.

5. Непотизам

ХЕРА нема да фаворизира пријатели, членови од семејството или други лични познанства при вработување, ангажирање, спроведување на набавки, давање на хуманитарна помош или при други случаи.

Непотизмот е фаворизирање на блиски членови од семејството и пријателите за склучување на договор за работа или обезбедување на услуга со организацијата, и покрај тоа што има и други кои се подобро квалификувани и подготвени да ја извршуваат работата или понудената услуга, или нудат повисоки приходи и други бенефиции за организацијата.

За да се избегне непотизам во постапките кои се преземаат, а се однесуваат на работата на организацијата доколку некој од членовите на комисијата која одлучува (комисија за јавни набавки, комисија за вработување) е во блиска роднинска или пријателска врска со некој од понудувачите или кандидатите за работа/консултантски услуги, тој/таа е потребно да изрази судир на интерес пред разгледување на понудите и доколку постои оправданост ќе се повлече од составот на комисијата. На негово/нејзино место, Извршниот Директор ќе постави друг член. Во одредени случаи,

**ХЕРА - Асоцијација за
здравствена едукација и
истражување**

Франклин Рузвелт 51а/26,
1000 Скопје, Македонија

тел. +38923290395
факс. 02/ 2556002

ако судирот на интереси обзнанен од лицето може да биде контролиран, ќе биде прифатливо да се ангажира/близок член на семејството или пријател.

6. Подароци

ХЕРА и луѓето што делуваат во име на ХЕРА нема да дава ниту да прима, директно или индиректно, каков било подарок што може да влијае врз спроведувањето на проектите и програмите, извршување на работните задачи на вработените или на кој било друг начин со кој може да се наруши угледот на организацијата.

Организацијата може да дава и да прима подароци од партнерите или други физички или правни лица што се поврзани со одредени прослави или поводи како годишнини од постоење, успеси во работата и слично и кои не влијаат на донесувањето одлуки или на работењето на организацијата.

Луѓето што делуваат во име на ХЕРА можат да примаат помали или симболични подароци од партнери, соработници или корисници на услугите на ХЕРА, во вредност не поголема од 5000 денари во периодот од една година. Од сите луѓе што делуваат во име на ХЕРА се очекува да направат добра проценка при примање на подароци и доколку постои сомневање за намерите на оној што го нуди подарокот да разговараат со својот супервизор.

Сите примени подароци ќе бидат заведени во Регистар на подароци кои ќе се води од страна на административно лице во организацијата, а секогаш кога е возможно, вработените ќе ги споделуваат подароците со своите колеги. За подароци ќе се сметаат разни услуги и/или добра понудени од трети страни (приватни компании, партнерски организации, донатори, корисници на услугите и други надворешни лица).

7. Пријавување на корупција

ХЕРА ќе воспостави систем за пријавување на корупција во организацијата со кој ќе се гарантира интегритетот, угледот и професионалната работа на организацијата пред своите членови и вработени како и пред надворешните партнери и донатори.

ОРГАН- Комисија против корупција

Комисија против корупција која ќе се состои од 3 члена и тоа еден член од редот на вработените, еден член од Управниот одбор и еден член од Собранието на

**ХЕРА - Асоцијација за
здравствена едукација и
истражување**

Франклин Рузвелт 51а/26,
1000 Скопје, Македонија

тел. +38923290395
факс. 02/ 2556002

организацијата. Претседателот на Управниот одбор, директорите и вработените во одделението за администрација и финансии не можат да бидат членови во комисијата.

Управниот Одбор на организацијата ќе отвори јавен повик за членови на Комисијата против корупција, од редот на вработените и од редот на членовите на Собранието, а доколку не постои интерес, Управниот одбор ќе даде свој предлог на членови, од редот на вработените и од редот на членовите на Собранието. Членот на комисијата од редот на членовите на Собранието мора да биде поноправен член со право на глас согласно Статутот на организацијата. Управниот одбор ќе номинира член на Комисијата од редот на членовите на Управниот одбор, за што ќе одлучи со мнозинство гласови од членовите на Управниот одбор.

Доколку на јавниот повик за членови на Комисијата против корупција се пријават повеќе заинтересирани од редот на вработените и од редот на членовите на Собранието, Собранието ќе ги избере членовите со мнозинство гласови од членовите на Собранието со право на глас. Изборот на членовите на Комисијата, Собранието може да го направи по електронски пат (комуникација по електронска пошта) или на редовна/вонредна седница. Доколку на јавниот повик се пријави по еден член од редот на вработените и од редот на членовите на Собранието или доколку Управниот одбор ги предложи овие членови поради недостаток на интерес, Управниот одбор ќе ги соопшти имињата на членовите на Собранието, а Собранието ќе го потврди изборот на секој член со мнозинство гласови од членовите со право на глас. Доколку Собранието не го потврди изборот на еден или на двајцата предложени членови на Комисијата, Управниот одбор ќе ја повтори постапката за избор на членови. Постапката за избор на член, Управниот одбор ја повторува само за изборот на членот кој не бил потвреден од Собранието.

Комисијата ќе има мандат од две години, со можност за повторен избор, но не повеќе од три мандати. Сите членови на комисијата ќе имаат пристап до електронската пошта на која се испраќаат жалбите за корупција. Доколку пријавата за корупција се однесува на член на Комисијата или на трето лице чиј супервизор е членот на комисијата, или членот на комисијата на друг начин е поврзан со дејството на кое се однесува пријавата, истиот има обврска да се из земе себе си од комисијата поради судир на интереси. Во тој случај претседателот на управниот одбор ќе номинира друг член од редовите на вработените или од Управниот одбор.

Доколку, во пријавите се вклучени вработени лица во организацијата или партнерски организации, со комисијата ќе раководи членот на Управниот одбор. Ако пријавата вклучува членови на организацијата, со комисијата раководи некој од вработените лица, членови на комисијата. Ако пријавата вклучува и членови и

**ХЕРА - Асоцијација за
здравствена едукација и
истражување**

Франклин Рузвелт 51а/26,
1000 Скопје, Македонија

тел. +38923290395
факс. 02/ 2556002

вработени на организацијата, комисијата има овластување да оформи комисија со надворешни членови.

ПОСТАПКА

Секој волонтер, вработен, член на Управниот одбор во ХЕРА или во партнерската организација кој ќе открие или се сомнева во постоење на коруптивни дејствија забранети со оваа политика, има обврска случајот да го пријави со пополнување на пријавата за корупција (Анекс 2) и истиот биде испратен на е-маил адресата prijava@hera.org.mk.

Комисијата има за цел да утврди дали биле реализирани други коруптивни дејствија од страна на лице кое е ангажирано како волонтер, вработен или пак е член на Управниот Одбор на ХЕРА. Односно да ја утврди поврзаноста, намерата за здобивање како и самото здобивање на лична корист, поткуп и/или друг вид корист со понудувачот на услугата, партнерската организација или институција на ХЕРА и лицето кое делувал во име на ХЕРА. Во оваа смисла, Комисијата може да преземе активности во насока на прибирање докази, а се со цел да ја утврди на фактичката состојба. Овие активности опфаќаат интервјуа, пречитување на службениот маил и сите јавно достапни информации и податоци. По преземените активности, Комисијата носи одлука со која се утврдува или отфрла пријавата за коруптивни дејства.

Доколку, Комисијата утврди коруптивни дејствија во организацијата истата има право да изрече соодветна санкција согласно внатрешните правила на организацијата.

Комисијата може да изрече писмена опомена, друга дисциплинска мерка (намалување на плата, прераспределба на друго работно место) или отказ од работа. Комисијата може да побара од лицето кое ја прекршило оваа политика да ја надомести настанатата материјална штета. Зависно од обемот и сериозноста на настанатата штета и земајќи го предвид угледот на организацијата, Комисијата може да одлучи да поднесе пријава до органите на кривичен прогон.

Комисијата има обврска да донесе одлука во рок од најмалку 20 дена но, не подолг од 45 дена од прием на пријавата.

Пријавата ќе се третира како доверлива и во однос на лицето кое ја доставува пријавата и во однос на лицето (лицата) или организациите за кои постои сомневање за корупција.

Доколку по пријавата се утврди дека станува збор за неистинитите информации и податоци со кои се нарушува угледот на одредената личност и предизвикува штета, по

**ХЕРА - Асоцијација за
здравствена едукација и
истражување**

Франклин Рузвелт 51а/26,
1000 Скопје, Македонија

тел. +38923290395
факс. 02/ 2556002

истото ќе се преземат мерки за поведување на постапка за утврдување на неговата одговорност.

Анонимни пријави ќе бидат прифатени и соодветно разгледувани и процесирани.

Донаторот/ите чии средства се злоупотребени за корупција ќе бидат известени за поднесената пријава како и за донесените резултати од спроведената постапка по пријавата.

8. Транспарентност

Политиката за спречување на корупцијата ќе биде јавно достапна на веб страницата на организацијата.

Сите лица кои делуваат во име на организацијата имаат обврска да ја прочитаат и да постапуваат согласно одредбите на политиката.

Супервизорите на ново вработените или на ново-ангажираните лица имаат обврска да ги информираат за политиката и да стават во знаење дека треба да ја прочитаат и да ја почитуваат.

Управниот одбор има надлежност да ја менува политиката за корупција со цел да ги унапредува состојбите согласно позитивните прописи и практиката на организацијата.

Секое лице кое делува во име на ХЕРА може да достави предлози за унапредување на политиката до Управниот одбор.

ХЕРА - Асоцијација за
здравствена едукација и
истражување

Франклин Рузвелт 51а/26,
1000 Скопје, Македонија

тел. +38923290395
факс. 02/ 2556002

АНЕКС 1

ГОДИШНА ИЗЈАВА ЗА ИНТЕРЕСИ ЗА ЧЛЕНОВИ И ВРАБОТЕНИ ВО ОРГАНИЗАЦИЈА

Име и презиме: _____

Позиција во организацијата: _____

<p>1. Дали членувате или сте на одредена позиција којашто е</p> <ul style="list-style-type: none">- донатор на ХЕРА,- на којашто се донесуваат одлуки за ХЕРА- пак, може да се влијае на донесувањето на одлуки на ХЕРА?	<p>а) ДА б) НЕ</p> <p>Во случај на позитивен одговор Ве молиме образложете.</p>
<p>2. Ве молиме дајте детални информации дали сте сте:</p> <p>1) вклучени на извршна или друга функција во приватна фирма?</p> <p>2) сопственик или косопственик, во приватна фирма која е набавувач на материјални добра или обезбедува какви било услуги за ХЕРА,</p> <p>3) сопственик на акции на фирма која што е набавувач на материјални добра или обезбедува какви било услуги за ХЕРА?</p>	<p>а) ДА б) НЕ</p> <p>Доколку ДА, образложете</p> <p>а) ДА б) НЕ</p> <p>Доколку ДА, образложете</p> <p>а) ДА б) НЕ</p> <p>Доколку ДА, образложете</p>

ХЕРА - Асоцијација за
здравствена едукација и
истражување

Франклин Рузвелт 51а/26,
1000 Скопје, Македонија

тел. +38923290395
факс. 02/ 2556002

<p>4) на функција (волонтерска или извршна) во каков било правен субјект (здружение на граѓани, политичка партија, приватен сектор) којшто работи на теми кои се поистоветуваат или се слични со оние од мисијата на ХЕРА</p>	<p>а) ДА б) НЕ Доколку ДА, образложете</p>
<p>5) сопственик или косопственик на имот на организацијата или</p>	<p>а) ДА б) НЕ Доколку ДА, образложете</p>
<p>6) имот за кој постојат изгледи дека организацијата ќе го користи во иднина</p>	<p>а) ДА б) НЕ Доколку ДА, образложете</p>
<p>3. Дали одредено лице со кое сте во близок роднински (сопругник, родители, дедо, баба, браќа и сестри, деца, внуци или нивни брачни/вонбрачни партнери) или пријателски однос има некој од погоре наведените интереси?</p>	<p>а) ДА б) НЕ Доколку ДА, образложете</p>

Одговорно тврдам дека изнесените податоци се целосни и вистинити и дека навремено ќе ја надополнам изјавата при евентуални измени.

Потпис:

Датум :

**ХЕРА - Асоцијација за
здравствена едукација и
истражување**

Франклин Рузвелт 51а/26,
1000 Скопје, Македонија

тел. +38923290395
факс. 02/ 2556002

АНЕКС 2

ПРИЈАВА ЗА КОРУПЦИЈА

Име и презиме на лицето/та кои ја поднесуваат пријавата:

Позиција/и и функција/и во организацијата:

Форма на коруптивното дело (заокружете):

А) Злоупотреба на моќ и изнудување

Б) Измама и проневера

В) Подмитување и поткуп

Г) Непотизам

Д) Подароци

Ѓ) Друго

1. Ве молиме детално опишете го делото за корупција или Вашето сомневање за постоење на корупција во организацијата

.....
.....
.....
.....

1. Дали поседувате релевантни информации со кои ќе ги поткрепите сомневањата за опишаното дело за корупција? Ве молиме доставете ги сите материјали со кои располагате.

Датум: